

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

26 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Tomasz Szanciło (przewodniczący)
SSN Dariusz Pawłyszczke (sprawozdawca)
SSN Beata Janiszewska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 26 stycznia 2024 r. w Warszawie
skargi kasacyjnej K. J.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 28 maja 2020 r., I ACa 260/20,
wydanego w sprawie z powództwa [...] S.A. w W.

przeciwko K. J.

o zapłatę

- 1. oddala skargę kasacyjną;**
- 2. zasądza od K. J. na rzecz [...] S.A. w W. 2700 (dwa tysiące siedemset) zł kosztów postępowania kasacyjnego.**

(A.T.)

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Suwałkach wyrokiem z 20 lutego 2020 r. zasądził od pozwanego kredytobiorcy na rzecz powodowego banku 75 713,48 zł tytułem niespłaconej części kredytu, który bank wypowiedział ze względu na zaprzestanie spłacania wymagalnych rat – solidarnie z drugim kredytobiorcą, od którego ta sama wierzytelność została zasądzona nakazem zapłaty.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że 23 marca 2015 r. pozwany wraz z żoną zawarli z powodowym bankiem umowę kredytu na sumę 100 000 zł. Kredytobiorcy przestali uiszczać raty i bank pismem z 1 sierpnia 2018 r. wezwał pozwanego do zapłaty wymagalnych rat w terminie 14 dni roboczych oraz poinformował o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Z uwagi na brak odpowiedzi i zapłaty bank pismem z 29 sierpnia 2018 r. wypowiedział umowę z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia. Obydwa pisma zostały wysłane na adres wskazany w umowie kredytu, co potwierdza pocztowa książka nadawcza (dokument urzędowy), a wydruk ze strony [...] potwierdza odbiór przesyłek.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku zaskarżonym wyrokiem oddalił apelację banku.

W ocenie Sądu drugiej instancji bank wykazał, że spełnił obowiązek z art. 75c Prawa bankowego (dalej: p.b.): wezwania kredytobiorcy do zapłaty wymagalnego długu i poinformowania go o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Zgodnie z orzecnictwem doręczenie przesyłek w miejscu zamieszkania kredytobiorcy tworzy domniemanie faktyczne, wedle którego miał on możliwość zapoznania się z treścią przesyłek. Kredytobiorca nie podważył skutecznie tego domniemania, nie twierdził wprost, że przesyłki polecone do niego nie dotarły lub że nie zostały mu faktycznie przekazane przez osobę, która je za niego odebrała. Podniósł jedynie, iż z uwagi na upływ czasu nie pamięta, czy zdarzenia te miały miejsce.

W skardze kasacyjnej kredytobiorca wniósł o uchylenie wyroku Sądu odwoławczego w całości, zarzucając naruszenie:

1) prawa materialnego, tj. art. 61 k.c. w zw. art. 75 i 75c p.b. przez przyjęcie, że skuteczność wypowiedzenia umowy kredytu zależy tylko od przesłanek uzasadniających wypowiedzenie umowy kredytu, a nie wykonania ściśle

unormowanych w ustawie procedur, których przestrzeganie warunkuje skuteczność złożonego przez bank oświadczenia o wypowiedzeniu;

2) prawa procesowego:

a) art. 244 § 1 k.p.c. w zw. z art. 17 Prawa pocztowego (dalej p.p.) przez przyjęcie, że wyciąg z książki nadawczej podmiotu prywatnego i przez ten podmiot sporządzony stanowi dokument urzędowy, co skutkowało zmianą rozkładu ciężaru dowodu co do faktu doręczenia stronie pozwanej wypowiedzenia umowy kredytu i poprzedzającego to oświadczenie wezwania do zapłaty;

b) art. 243 w zw. z art. 231 k.p.c. przez posługiwanie się przez Sąd bez ustawowej legitymacji konstrukcją uprawdopodobnienia przy ustaleniu doręczeń, mimo przedłożenia przez bank jedynie kopii wezwań niepotwierdzonych za zgodność z oryginałem (a jedynie z odpisem) przez zawodowego pełnomocnika powoda, gdy z art. 231 k.p.c. wynika, iż sąd może uznać za ustalone fakty mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, jeżeli wniosek taki można wyprowadzić z innych ustalonych (a nie uprawdopodobnionych) faktów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 75c ust. 1 i 2 p.b., jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych, a w wezwaniu bank informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Sąd Apelacyjny ustalił, czym Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym jest związany, że bank doręczył pozwanemu kredytobiorcy wezwanie do zapłaty z informacją o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację. Ponadto zgodnie z art. 17 p.p. potwierdzenie nadania przesyłki rejestrowanej wydane przez operatora wyznaczonego oraz wydruk potwierdzenia nadania przesyłki rejestrowanej, pobrane samodzielnie z systemu teleinformatycznego operatora wyznaczonego, mają moc dokumentów urzędowych. Skutkowało to tym, że doszło następnie do skutecznego wypowiedzenia umowy, a powództwo nie jest tym samym przedwcześnie i powódka wykazała wymagalność dochodzonego roszczenia.

Za niezasadne należy uznać też twierdzenia skarżącego, jakoby w niniejszej sprawie doszło do poczynienia ustaleń bazujących na uprawdopodobnieniu (art. 243 k.p.c.). Bank udowodnił, a nie tylko uprawdopodobnił, że nadał na adres kredytobiorcy wezwanie do zapłaty oraz wypowiedzenie umowy, co uczynił pocztowymi dowodami urzędowymi (art. 244 k.p.c.).

Odnosząc się z kolei do powołanego przez skarżącego art. 231 k.p.c., regulującego domniemanie faktyczne, należy zauważyć, że o ile dowód nadania przesyłki rejestrowanej nie zawsze wystarcza do udowodnienia jej doręczenia, to domniemanie doręczenia przesyłki rejestrowanej, wynikające z dowodu jej nadania, może być przez adresata obalone przez wykazanie, iż nie miał możliwości zapoznania się z zawartym w niej oświadczeniem woli (postanowienie SN z 21 grudnia 2021 r., II CSK 501/21, z odwołaniem się do wyroku SN z 17 marca 2010 r., II CSK 454/09, OSNC 2010, nr 10, poz. 142; zob. też postanowienie SN z 17 grudnia 2018 r., II PK 318/17, wyrok SN z 26 października 2011 r., I CSK 715/10). Kredytobiorca nie podważył doręczenia mu wezwania z art. 75c p.b., a co więcej, nie podjął nawet próby wykazania tego, iż oświadczenie o wypowiedzeniu umowy nie zostało mu skutecznie doręczone, ograniczając się do twierdzenia, że nie pamięta, czy otrzymał przesyłkę. Bank w odpowiedzi na skargę kasacyjną przedstawił spójne wyjaśnienie co do numerów przesyłek znajdujących się w nadawczej książce pocztowej, potwierdzonych przez P. S.A.

Z tych względów, na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c., Sąd Najwyższy oddalił skargę kasacyjną.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., w wysokości określonej w § 10 ust. 4 pkt 2 w związku z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

(A.T.)

[ał]

